

Martinus

www.martinus.hu

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

IX. ÉVFOLYAM 7. SZÁM • 2016. JÚLIUS • ÁRA: 170 FT

„Mérhetetlen hálát érzek
mindazok elkötelezettségéért,
akik az Egyházban
dolgoznak.”

(Ferenc pápa)

Tíz év, tíz emlék

András püspök szombathelyi
szolgálatáról
3-7. oldal

Ki lesz az új püspök?

Mi történik akkor, ha egy
egyházmegyében nincs püspök?
9. oldal

Felemelő szeretet

Emlékezés a szombathelyi Kálvária
karitászcsoportjának kezdeteire
12. oldal

Találkozzunk Szombathelyen július 9–10-én!

Július 9. szombat

Emlékmű-domb, nagyszínpad

9 órától Lelki ráhangolódás

10:30 Ünnepi szentmise. Főcelebráns: Dominik Duka OP bíboros, prágai érsek, Ferenc pápa különleges küldötte

14:15 A Szalézi Bans programja

14:30 A Szent Márton-émlékérme bemutatása

15:00 Bójte Csaba OFM előadása az irgalmasságról

16:00 Dr. Zacher Gábor előadása a szülői szerepről, kommunikációról és a szerhasználat veszélyeiről

18:30 A Szalézi Bans programja

19:30 St. Martin koncert – Homokanimáció: Papp Norbert

21:00 Táncház a Szökös Néptáncgyüttessel

Nagysátor – az emlékmű mellett

14 órától gyermekfoglalkozások (kézműves foglalkozás, ismerkedés Szent Márton püspök életével, óriás Szent Márton-kifestő, társasjátékok, fa logikai játékok, arcfestés, gólyalábazás)

16:00 Picuri Muri gyerekkoncert

17:30 Szökös gyermektáncház

Martineum Felnőttképző Akadémia

Kereszt

16:00 „Élő könyvtár”

18:00 Esti dicséret a domonkos nővérekkel

20:30 Kertmozi: A jó pásztor – Tours-i Szent Márton élete

22:00 Éjszakai virrasztás

Nagyterem

15 órától Imaösvény

16:30 Horváth József pápai preláthus előadása Szent Márton püspökről

Július 10. vasárnap

Székesegyház

10:00 Gitáros püspöki szentmise

Emlékmű-domb, nagyszínpad

13:00 Dicsőítő koncert – Csiszér László és zenekara

14:00 Eperjes Károly színművész előadása

15:00 Eucharist Zenekar koncertje

19:00 Ákos koncert

21:00 A futball EB döntőjének közvetítése óriáskivetítőn

Nagysátor – az emlékmű mellett

13 órától gyermekfoglalkozások (kézműves foglalkozás, ismerkedés Szent Márton püspök életével, óriás Szent Márton-kifestő, társasjátékok, fa logikai játékok, arcfestés, gólyalábazás)

14:00 Szó és Kép Színpad: A székely asszony meg az ördög

15:00 Robotika bemutató

16:00 A Cenacolo Közösség bemutatkozása

17:30 Gitáros Szent Márton vesperás Szalóky Albert OSB vezetésével

Martineum Felnőttképző Akadémia

Kereszt

14 órától Szerzetesi kávézó

Nagyterem

14 órától Imaösvény

15:00 „Szóljak bár emberek vagy angyalok nyelvén” – Lévai Tímea és Poppre Ádám verses-zenés összeállítása

16:30 Két keréken Toursig – Beszélgetés Szabó Eugénnel

Mindkét napon a Szombathelyi Egyházmegyei Karitászból ebédre hívja a rászoruló szegényeket. A Karitászból külön sátorban mutatja be szolgálatát.

A Martinus Kiadó az Emlékmű-domb közelében vallásos témájú könyvekkel, valamint kegytárgyakkal várja az érdeklődőket.

A részvétel valamennyi rendezvényen ingyenes.

Főszerkesztő: Ipacs Bence • **Szerkesztők:** Déri Péter, H. Pezenhófer Brigitta, Kovács József, Molnár Péter, Salamon Viktória, Teklits Tamás • **Nyomdai kivitelezés:** Nyomdai ötletek Kft. (7100 Szekszárd, Ybl M. u. 3.) • **Felelős vezető:** Jankovics Zoltán • **Kiadó:** Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.) • **Telefon:** 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu • **Felelős kiadó:** Teklits Tamás igazgató • **ISSN 2060-145X** • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

Tíz év, tíz emlék

András püspök szombathelyi szolgálatáról

Beiktatás

Dr. Veres András egri segédpüspököt 2006. június 21-én nevezte ki XVI. Benedek pápa a Szombathelyi Egyházmegye élére. Szombathely 15. püspöke lett. Beiktatására 2006. augusztus 5-én került sor. Elődje, dr. Konkoly István 19 éven át volt püspöke egyházmegyénknak.

Brenner János-emlékév

2006. december 16. és 2007. december 15. között emlékévet ült az egyházmegye Brenner János egykori rábakethelyi káplán vértanúságának 50. évfordulója alkalmából. Az emlékévet követően lezárult a boldoggá avatási eljárás egyházmegyei szakasza. Azóta az iratok Rómában vannak, a szentszéki eljárás utolsó fázisaiban.

Zarándoklatok

Mariazell, Máriagyúd, Búcsúszentlászló, Győr, Mátraverebély-Szentkút, Vasvár, Máriaremete, Pusztacsatár, Andocs, Celldömölk: ha május 1-je, akkor az egyházmegye hívei közös zarándoklatra indultak. Szentgotthárd-Zsida és Rábakethely: ha augusztus utolsó szombatja, akkor az egyházmegye papjai és szülei Brenner János egykori állomáshegyén találkoztak. Vasvár: az elsőáldozók, a bérnalkozók és az érettségizők zarándokhelyévé (is) vált.

Karitás

Levendula-ház Vásárosmiskén, Szent Család Szociális Központ Nagylengyelben, Szent Pál Szociális Központ Kemenespálfán, Castellum Teaház Szombathelyen, Szent Miklós Gyógyfüves Ház Ölbön, Váltuk meg Szent Márton köpenyét akció és számos egyéb kezdeményezés és jótékonyági program, amely az elmúlt 10 évhez köthető.

Jubiláns házaspár találkozója

A családtalálkozók, lelkigyakorlatok, családtáborok mellett 2011-ben, a Család Évében indult el a Szombathelyi Egyházmegye új kezdeményezése: a jubiláns házaspár találkozója. Június utolsó szombatján a kerek házassági évfordulót ünneplőket várták a Székesegyházba. Az elmúlt hat évben 2400 házaspár ünnepelte így jubileumát.

Papszentelések és ezüstmise

Püspök atya 2006 és 2016 között tizenhat papot szentelt egyházmegyénk szolgálatára. Szombathelyi szolgálatának idején maga is jelentős állomáshoz érkezett: 2011. július 30-án adott hálát pappá szentelésének 25. évfordulójáért. A Székesegyházban bemutatott ezüstmisére több mint húsz püspöktársa is eljött.

Szakkollégium és az új Brenner iskola

A Szombathelyi Egyházmegye 2012 júliusában alapította meg a II. János Pál pápáról elnevezett szakkollégiumát a felsőoktatásban tanulók részére, az értékteremtés műhelyeként. A Brenner János Általános Iskola és a 2012-ben létrehozott gimnázium tanulói az elmúlt tanévtől teljesen új, modern épületben végezhetik tanulmányaikat, s a Szombathelyre visszatért domonkos nővérek is foglalkoznak velük.

Martinus és társai

2007. szeptember elsőpéntekén megjelent a Martinus, a Szombathelyi Egyházmegye havilapja. Jelenleg az újság 107. számát olvashatjuk. Mellette Élet Forrás címmel tv-műsor, honlap és Facebook-oldal működik. Az egyházmegyének újra lett könyvkiadója, a Martinus Kiadó, melynek a közelmúltban nyílt meg második könyvesboltja Kőszegen.

Szent Márton-év

2016-ban ünnepeljük Szent Márton püspöknek, egyházmegyénk védőszentjének, az egykori Savaria – ma Szombathely – szülöttének 1700. születési évfordulóját. Az ünnep alkalmából a megyéspüspök előkészületi évet, majd Szent Márton Jubileumi Évet hirdetett, számos programmal. A Szent Márton-ereklye zarándokútra indult, teljesen megújult a szombathelyi Szent Márton-templom, felújítást kapott a Székesegyház, a Püspöki Palota és a Brenner János Kollégium.

Találkozások

András püspök atya győri megyéspüspökké való kinevezése után egy interjúban ezt nyilatkozta: „fontosnak tartom, hogy nagyobb közösségben is közelebb kerüljünk egymáshoz.” Ennek jegyében a Szombathelyi Egyházmegye hívei számtalan személyes találkozásra is emlékezhetnek püspök atyával.

RÖVID HÍREK

A május 20-i Magyarország–Elefántcsontpart Eb felkészülési mérkőzésen a MOL jóvoltából a Máltai Szeretetszolgálat által felkarolt, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek kísérhették be a magyar válogatottat a Groupama Arénába. A fiúkról és a bevonulásról film is készült.

Június 14-én mutatták be a Szentszék Sajtótermében a Hittani Kongregáció „Iuvenescit Ecclesia” (Az egyház megfiatalodik) kezdetű hierarchikus és karizmatikus egyházzól szóló dokumentumát. A dekrétum nem pasztorális-gyakorlati, hanem teológiai megközelítést adja azoknak a kérdéseknek, melyek az egyházi intézmények és az új egyházi mozgalmak, társulatok kapcsolatából erednek.

Az előző évek hagyományához híven 2016-ban is közöli a www.magyarKurir.hu a Balaton környéki településeken található templomok nyári miserendjét. A táblázat néhány távolabbi, turisztikai szempontból jelentős helység (Sümeg, Veszprém, Zirc, Hévíz, Zalakaros) misézési rendjét is tartalmazza.

Június 4-én tartották meg az „Ez az a nap!” elnevezésű rendezvényt a Papp László Budapest Sportarénában. A találkozón mintegy harminc nemzet tagjai vettek részt, akik együtt keresték Isten közelségét és az egymással való közösséget. Az ünneplők megtöltötték az arénát.

Június 12-én Kocsis Fülöp érsek-metropolita, Orosz Atanáz miskolci püspök, Szocska A. Ábel, a Nyíregyházi Egyházmegye apostoli kormányzója, valamint Virgil Bercea nagyváradi görögkatolikus püspök Máriapócsön közösen áldották meg a kegyhely új záródokközpontját, a Családvárat.

XVI. Benedek emeritus pápa június 28-án ünnepelte papszentelése 65. évfordulóját az Apostoli Palota Kelemen termében Ferenc pápa jelenlétében. A papszentelésük 65. évfordulóját megélt pápák közt van XIII. Leó, aki 1902-ben ünnepelte jubileumát.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KOVÁCS JÓZSEF
A HÍREK FORRÁSA: MAGYAR KURÍR

A fékevesztett szabadság a háborút táplálja és nem az embert

Nem tarthatjuk természetes dolognak számtalan ember éhezését, nem mondhatjuk, hogy az ő helyzetük vak sors eredménye, amivel szemben nem tehetünk semmit sem. Amikor a nyomorúság kezdi elveszíteni az emberi arcát, abba a kísértésbe esünk, hogy elkezdünk egyre többet beszélni az éhezésről és a táplálkozásról, az erőszakról, és egyre inkább elhagyjuk a konkrét és valós személyeket, akik ma is az ajtónkon kopogtatnak. Amikor hiányoznak az arcok, a történetek, az életek, akkor jönnek mindinkább a számok, és így fellép annak a kísértése, hogy bürokratizáljuk, vagyis hivatali szinten kezeljük mások fájdalmát. A bürokrácia ügyeket intéz, az együttérzés azonban a személyek síkján mozog. Azt hiszem, hogy itt nagyon sok tennivalónk van!

A társadalmainkat átható fogyasztói gondolkodásmód arra vezetett bennünket, hogy hozzászokjunk a felesleghez és az élelem mindennapos leselejtezéséhez. Mindenesetre hasznos, ha arra emlékezünk, hogy a leselejtezett étel olyan, mintha valaki ellopná azt az éhező szegény asztaláról. Ez a valóság indítson bennünket az élelem leselejtezésének megfontolására, hogy ezáltal felismerjük azokat az utakat és módokat, melyek a legjobban rászorulókkal való szolidaritás és megosztás eszközei lesznek!

„Éhes voltam, és enni adtatok, szomjas voltam, és inni adtatok” (Mt 25,31–46). Ezekben a szavakban találjuk meg a kereszténység legfőbb szabályát, mely az egyes vallási felekezeten túl aranyszabály lehetne az összes nemzet számára is. Egy nemzet saját jövőjét annyiban építi, amennyiben magára vállalja éhes és szomjas ember-testvéreinek gondját.

*Ferenc pápa
az ENSZ Világélelmezési Programja bizottságának éves közgyűlésén*

Ki lesz az új püspök?

Ha statisztikát kellene készítenem, hogy az elmúlt másfél hónapban mit kérdeztek tőlem a legtöbbször, minden bizonnyal a címben szereplő kérdés lenne a végeredmény. Erre a kérdésre ugyanazt a választ adhatom, amit mindenki, aki felelősen nyilatkozik az ügyben: nem tudom. Az új szombathelyi megyéspüspök neve mindaddig pápai titok ugyanis, amíg azt nyilvánosságra nem hozza a Szentszék, onnantól kezdve pedig mindannyian ugyanúgy fogunk róla értesülni, hívek és papok egyaránt. Éppen az eljárás titkossága miatt az is elképzelhető, hogy mire jelen sorok megjelennek, már idejétmúlttá válnak, mert a Szentatya kinevezte az új megyéspüspököt és azt közölte is a Szentszék. Ha viszont nem, akkor talán érdemes átnézni, mi történik akkor, ha egy egyházmegyében nincs püspök.

Mindenekelőtt tisztázni kell, hogy a Szombathelyi Egyházmegyében 2016. július 16-án fog beállni az ún. széküresedés, ekkortól nem lesz megyéspüspöke az egyházmegyének. Mindaddig, amíg az új megyéspüspök el nem foglalja hivatalát, két mód merülhet fel az egyházmegye kormányzására. Az egyik az, hogy a Szentszék kinevez egy püspököt vagy papot, hogy átmenetileg vezesse az egyházmegyét. Az ilyen személyt apostoli kormányzónak nevezzük. Ilyenre hazánkban jelenleg is van példa: a görögkatolikus Nyíregyházi Egyházmegyében az egyházmegye alapítása óta nincs püspök, ezért Szocskai A. Ábel bazilita szerzetest bízta meg a Szentszék, hogy apostoli kormányzóként átmenetileg vezesse az egyházmegyét.

Ha a Szentszék nem nevez ki apostoli kormányzót, akkor helyben dől el, ki vezeti átmenetileg az egyházmegyét. E döntés pedig a következőképpen születik: minden egyházmegyében létezik egy ún. egyházmegyei papi szenátus (EPSZ). Ez a püspököt segítő tanácsadó testület a papság által megválasztott tagokból, a megyéspüspök által kinevezett tagokból és ún. született tagokból áll, akik hivataluknál fogva tagjai az EPSZ-nek (pl. az általános helynök, a bírósági helynök, a nagyprépost).

Az EPSZ tagjaiból a megyéspüspök kiválaszt legalább 6, legfeljebb 12 tagot, ők alkotják az ún. tanácsosok testületét. E testület egyik feladata, hogy széküresedés idején az egyházmegyét vezesse. Július 16-tól a tanácsosok testületének legrégebben pappá szentelt

tagja veszi át ideiglenesen a kormányzást, akinek feladata, hogy nyolc napon belül összehívja a testületet az egyházmegyei kormányzó megválasztására. A testület egy 35. életévét betöltött, tan és okosság tekintetében kiváló papot választhat meg, aki ha megválasztását elfogadta, mielőbb értesítenie kell a Szentszéknek arról, hogy ő lett az egyházmegye kormányzója. (Természetesen ettől még a püspöki szék nem lesz betöltve, a széküresedés továbbra is fennáll.)

Az egyházmegyei kormányzó a megyéspüspök kötelességeivel és hatalmával rendelkezik, kivéve azokban a dolgokban, amelyek természetüknél fogva vagy a jog előírásai miatt ki vannak véve hatásköréből. Alapszabály, hogy széküresedés esetén semmi újítás ne történjen. Az egyházmegyei kormányzó korlátozott jogköre abban nyilvánul meg, hogy például plébánost csak akkor nevezhet ki, ha a széküresedés már egy éve tart; felszentelt papot szintén csak ez időn túl és a tanácsosok testületének beleegyezésével vehet fel az egyházmegye tagjai közé, vagy engedhet el onnan; az irodaigazgatót csak a tanácsosok testületének beleegyezésével mozdíthatja el; nem hívhat össze egyházmegyei zsinatot, stb.

Az egyházmegyei kormányzó feladata akkor ér véget, amikor az új püspök birtokba veszi az egyházmegyét. Egyéb esetben csak a Szentszéknek mozdíthatja őt el, vagy önként lemondhat. Ha elmozdították, lemondott vagy meghalt, a tanácsosok testülete a fentiek szerint új egyházmegyei kormányzót választ.

Abban az esetben, ha a tanácsosok testülete nem választaná meg idejében az egyházmegyei kormányzót, vagy olyat választanának, aki nem felel meg a kritériumoknak, a kormányzó kijelölése a metropolitára (jelen esetben a veszprémi érsekre) száll.

Ipacs Bence

A nemzeti összetartozásról

▲ Dr. Surján László tartott előadást június 1-jén a Premontrei Gimnázium dísztermében. A Nemzeti Összetartozás Napja ünnepére készülve nemzetünk egységéről, összetartozásáról beszélt a fiataloknak.

▼ A Szombathelyi Egyházmegye bér málkozóinak zárándoklatát június 7-én Vasváron rendezték meg. Szent Márton és példája nyomán a segítség szellemiségében szervezték a programokat a fiataloknak.

Bér málkozók zárándoklata Vasvárra

Ballagás Sárváron

▲ Hagyomány a sárvári Szent László Katolikus Általános iskolában, hogy az Erdei iskola napjait megelőző utolsó tanítási napon a 8. osztályos diákok végigballagnak az iskola épületében, és elbúcsúznak az iskola többi diákjától.

▼ Június 12-én tartotta ezüstmiséjét Budai Zoltán atya a kenyeri templomban. A szentbeszédben Brenner József atya a pap küldetéséről beszélt. A szentmise végén a plébániához tartozó települések képviselői köszöntötték lelkipásztorukat.

Budai Zoltán atya ezüstmiséje

Közös ünnep Kemenesszentmártonban

A celldömölki Nagyboldogasszony Plébániához tartozó filiák hívei június 4-én Kemenesszentmártonban gyűltek össze. Közösségüket ünnepelték és egyben megemlékeztek Szent Mártonról is.

Szent Kvirinre emlékeztek

A 309. június 4-én Savariában vértanúhalált halt Szent Kvirinre emlékeztek június 5-én Szombathelyen. A búcsú keretében megáldották a Szent Kvirin-templom két új, nagyméretű Don Bosco-festményét.

Szent Márton kifli az Eölbey-házban

Június 10-én a szombathelyi Eölbey-házban választották ki Szent Márton kiflijét. A jubileumi év több programján is osztani fogják a két, patkó alakban összefordított fél kifliből álló Szent Márton kiflit.

PROGRAMAJÁNLÓ

július 13-20. (szerda-szerda) Ikonfestő Műhely (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia) • **július 16-24. (szombat-vasárnap)** Gyalogos zarándoklat (Pannonhalma-Szombathely) • **július 24. (vasárnap)** 20 óra Pitti Katalin koncertje (Szombathely, Szent Márton-templom) • **július 25-31. (hétfő-vasárnap)** Ifjúsági Találkozó (Krakkó) • **július 31. (vasárnap)** 20 óra Lackner-Bognár András és Tomena Ákos közös koncertje (Szombathely, Szent Márton-templom) • **augusztus 14. (vasárnap)** 20 óra Dr. Pem László orgonakoncertje (Szombathely, Szent Márton-templom)

Búcsú Rábagyarmaton

Június 5-én búcsúi szentmisét tartottak Rábagyarmaton, a Szent Lambert-templomban. Dr. Takács Gyula plébános a Jézus Szíve iránti tiszteletre és szeretetre buzdította a híveket.

Kiállítás Szent Márton koráról

Június 3-án Pannonhalmán és Szombathelyen megnyílt a Szent Márton és Pannónia címet viselő tárlat. A kiállítás a térségünkben előkerült ókeresztény leletek segítségével ad betekintést Márton korába.

Felemelő szeretet

Emlékezés a szombathelyi Kálvária karitászcsoportjának kezdeteire

Az egykori szombathelyi Szent Kereszt (Kálvária) Lelkészség – jelenleg az Oladi Plébánia filiája – karitászcsoportját Gombás Istvánné és Gyórváry Edith indították el. Panni néni visszaemlékezésével Edith néni, a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás legendás alakjára is emlékezünk.

Családokat kezdtünk látogatni Gyórváry Edith kolleganómmal, akivel együtt hitoktattunk a Szent Kereszt Lelkészségen. Először a hittanos gyerekek családjainál tettünk látogatást, és nagyon sok problémával találkoztunk. Később kitágult a kör, sok embert ismertünk meg a 80-as években, ahol segítségre volt szükség. Anyagi és lelki segítségre egyaránt igény volt. Anyagi segítséghez eleinte a Kálvária közösségtől kértünk, később már az akkori Szociálpolitikai Osztályhoz is fordultunk a Városi Tanácsnál, valamint a gyámügyhöz. Általában igyekeztek is orvosolni a bajokat, lehetőségükhöz mérten. Egyre többen ajánlottak fel adományt: élelmiszert, ruhát, pénzt a városban.

Trabant Hycomatommal jártuk a várost, abba gyűjtöttük össze, amit kaptunk és kerestük fel vele a rászorulókat. Volt napunk, amikor reggeltől estig csak ezt csináltuk. Horváth József atyának új hitoktatókat kellett felvennie, mert közben a hittanra járó gyerekek száma is egyre nőtt, nekünk pedig fogyott az időnk. Lassan bejártuk az egész várost, még a csatolt településekről is jött igény. Főleg betegekhez, rászorulókhoz mentünk. Ahol csak megfordultunk, ott sokszor tapasztaltunk segítőkészséget az emberekben, olyan formában, hogy a nélkülözhető dolgaitat kérés nélkül átadták nekünk. Mindig volt mit szétosztani.

A Papi Otthont is hetenként legalább egyszer fel kellett keresnünk, mert az idős atyák meg voltak sértődve, ha nem jutottunk el hozzájuk. Ott nem anyagiakra volt szükség, hanem egy kis vidám beszélgetésre.

Sok szép emléket őrzök azokból az időkből. A Söptei utca végén egy idős néni egész nap nem kelt fel télen az ágyból, mert nem tudott befűteni. Tüzelőt kellett szereznünk, de én sem tudtam vele befűteni, mert visszajött a füst. Siettünk kéményseprőt szerezni, befűtöttünk és végre együtt örülhettük a néniel a melegnek.

Volt egy ötgyermekes családnak, ahol mind a két szülő alkoholista volt. A gyerekek reggel nem mentek iskolába, óvodába, mert mind a két szülő totálkáros volt az éjszakai italozás után. Hónapokig minden reggel mentünk egy nagy zacskó zsemlével, lekváros üveggel, vagy felvágottal, később tiszta ruhával is, hogy legyen reggeli, tízórai és

ne maradjanak ki az iskolából sem. Később nagy ajándék volt számunkra, amikor halottunk a dömösi szenvedélybeteg misszióról. Elvittük a szülőket egy két hetes kurzusra, és mindketten megszabadultak az alkohol rabságából, azóta is jól vannak.

Volt olyan gondozottunk is, Ilonka néni, akit évekig ápolunk, állapota azonban folyamatosan romlott. Halála előtt megmutatta, hogy van egy kis pénze félrerakva a temetésére. Akkor láttuk, hogy az utolsó lépés is ránk vár, mert nincs senki hozzátartozója. Sajnos az összeg kevésnek bizonyult, és úgy kellett összekoldulni a temetésre a hiányzó összeget. József atya mondott érte szentmisét és temette is el. Mikor a ravatalozóban a koporsó mellett ültünk Edithel – mint két fázós veréb –, odajött hozzánk egy ottani dolgozó és azt kérdezte: kérünk-e zenét?

- Nem – intettünk.
- Maguk a hozzátartozók?
- Nem!
- Hát akkor kik maguk?
- Egy templom munkatársai vagyunk.
- Na, ha az egyház tud ilyen nagylelkű lenni, mi is tudunk – mondta az úr. Tett fel egy olyan hangos lemezt, hogy harsogott a temető és ez szólt végig a gyászmenet alatt. Mi összesúgtunk, hogy Ilonka néni, ha élne, biztosan tiltakozna ellene, de a mennyországban már alighanem csak mosolyog ezen.

Ez a munka igen változatos volt és nagyon fárasztó is, de az öröm utána mindent megért és mindent felülmúlt. A 90-es évek elején megváltozott a feladatunk. Edith az akkor szerveződött Egyházmegyei Karitásnál folytatta munkáját, én pedig a Kékkeresztben a szenvedélybetegekkel kezdtem foglalkozni és találtam meg az Isten akaratát – fejezte be Panni néni beszámolóját.

Mi, a Kálvária karitászcsoportjának tagjai szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy ilyen munkatársak bábáskodtak a csoport létrejötténél, mint Gyórváry Edith és Gombás Istvánné. Horváth József atya pedig jelenleg is az Egyházmegyei Karitás lelkivezetője.

Lőrincz Zsuzsanna

A szombathelyi Püspöki Palota

Szombathely a középkorban nem tartozott az ország legfontosabb települései közé. Igazi fejlődésnek a püspökség 1777-ben történt megalapítása után indult.

Szily János, az egyházmegye első püspöke a városba érkezésekor az igen rossz állapotban lévő, 15–16. századi eredetű várba költözhetett csak be. Részben ennek a helyén épült fel a mai Püspöki Palota, melyet így napjainkban is egyszerűen Püspökvárnak neveznek.

Szily püspök Melchior Hefele (1716–1794) bécsi építész bízta meg – rögtön egy héttel a székfoglalása után – a szeminárium és a palota épületeinek megtervezésével, mellyel ő 1778 áprilisára készült el. Ezen Szily többször is módosított, például csökkentette a nagyobbak szánt méreteket, illetve elválasztotta az akkori vártemplomtól, mellyel közvetlen összeköttetésbe került volna.

Az alapozást még ebben az évben megkezdték, 1780 májusában pedig már az első emelet falait kezdték felhúzni, így 1781 tavaszára az épület homlokzati része már tető alá is került. Ezért szerepel az ormfalon lévő feliraton ez az utóbbi évszám.

A belső díszítésre is híres művészeket kért fel a püspök: a nagyterem vagy díszterem Franz Anton Maulbertsch (1724–1796), a Szent Pál-terem festményei és a Sala Terrena freskói pedig Stephan Dorffmaister (1729–1797) keze munkáját dicsérik.

A végső formájában 1783-ra elkészült Püspöki Palotát két oldalról magas, tagolt, épített kerítésfal fogta közre, mely a déli oldalon a gazdasági udvart takarta, az északi oldalon pedig a püspöki kertet választotta el az utcától és kötötte össze a szemináriummal. Az utóbbit 1791-ben, a székesegyház építésének megkezdésekor bontották le.

Az épület stílusa a „klasszicizáló késő barokk” kifejezéssel írható le, ezt hordozza a többi – 18. század vége felé épült – magyarországi főpapi rezidencia is.

A Püspökvár U alakú, szimmetrikus, kétemeletes épület, mely számos vonásában mutat hasonlóságot a pozsonyi prímási palotával, mely szintén Hefele tervei szerint épült.

A főkapun belépve a fakockákkal kirakott, boltozott kocsíthajtóba érkezünk, mely a vendégek fogadására is szolgált. Itt található az a márványtábla, mely IV. Károly utolsó magyar király 1921 húsvétján itt töltött napjaira emlékeztet.

Szily János az építkezések során előkerült régészeti anyagból válogatta ki azokat a feliratos köveket, amelyeket a szintén a földszinten található, és az egykori kerti ajtón a tér felől is megközelíthető „sala terrena”-ban (jelentése: földszinti terem, hűsölő) állíttatott ki, létrehozva ezzel az ország első régészeti múzeumát.

Az ünnepélyes hatású lépcsőházból juthatunk az első emeletre, ahol II. János Pál pápa 1991-es szombathelyi látogatásának emlékét bronztáblán örökítették meg.

A szobák és termek belső díszítése nyíltan utal Szily püspök érdeklődésére az archeológia, vagyis az ókor emlékei iránt. Az antik Róma épületeiről, romjairól, történeti és mitológiai eseményekről egyaránt találunk ábrázolásokat.

Itt található a nagyterem is, mely gazdag belső kiképzésével és kétszintnyi belmagasságával méltán tekinthető a palota súlyponti helyiségének. Itt az ókori Savaria történetének legfontosabb eseményeit is bemutatja négy arany-szürke színű falkép. A kupolaként érzékelhető mennyezet pedig az emberiség nagy korszakait festette meg a művész. Óriási értéket képviselnek a berendezési tárgyak is: a firenzei reneszánsz szekrény, a fehér fajansz kályhák és a velencei eredetű csillár.

A Szent Pál-terem nevét az apostol életéből vett jeleneteket bemutató festményekről kapta. A második emeleten pedig többnyire vendégszobák találhatóak.

Az 1945. március 4-i szombathelyi bombázáskor a palota tér felé néző épületszárnyának utolsó négy ablaktengelynyi része annyira megsérült, hogy le kellett bontani. Ennek teljes újjáépítése napjainkban fejeződik be.

Belső helyiségei az utóbbi években funkcióikban és megjelenésükben is jelentős átalakításokon estek át.

Inzsöl Richárd

A hegyhátszentmártoni Szent Márton-templom

Hegyhátszentmárton község Vas megyében, a körmendi járásban, az Őrségi Nemzeti Park területén található. Lakosainak száma alig haladja meg az ötven főt.

Az Árpád-kori település első temploma feltehetően még a 13. században épült. A falu az évszázadok során sokat szenvedett az átvonuló hadseregek pusztításai miatt: írott forrás említi, hogy 1567-ben német sereg pusztította el a település házait, de Hegyhátszentmárton a töröknek is behódolt. Az 1690-ben készült adóösszeírás megjegyzi, hogy a templomot a tatár(!) felégette, csak alapjai maradtak meg. Az egyházlátogatási jegyzőkönyv 1698-ban úgy emlékezik meg róla, hogy a falun kívül álló Szent Márton tiszteletére emelt templom romokban áll. Javítás, restaurálás nem oldotta volna meg a súlyos károkat, ezért lebontották, köveit széthordták. A templom kaputimpanonjának töredékét a jelenlegi templomban helyezték el.

A falu a 16–17. században az Ivánczy család tulajdona, amelynek egyik tagja, Ivánczy Péter az 1500-as évek első felében a település északi részén kisebb várkastélyt épített. A kastély 1580 körül elpusztult, de árkai, sáncai ma is jól láthatóak.

A mostani templomot a faluban építették fel, 1905-ben. Oltárképe a templom védőszentjét, Szent Mártont ábrázolja. Az oltáron Szent Péter és Szent Pál szobrai láthatók.

Hegyhátszentmárton jelenleg a csákánydoroszlói plébániához tartozik az Őrségi Esperesi Kerületben. A település plébánosa Orsos Zoltán atya.

A bakancslista

Ez a film valahogy kimaradt eddig, de sohasem késő semmi, amíg van időnk. Ezt a filmet nekem is úgy ajánlották, de nagyon hálás vagyok érte. A felnőttek és a fiatalok is elismerően beszélnek róla... na, már aki egy kicsit is elgondolkodott az élet értelmén néha. Bármilyen beüthet bármikor.

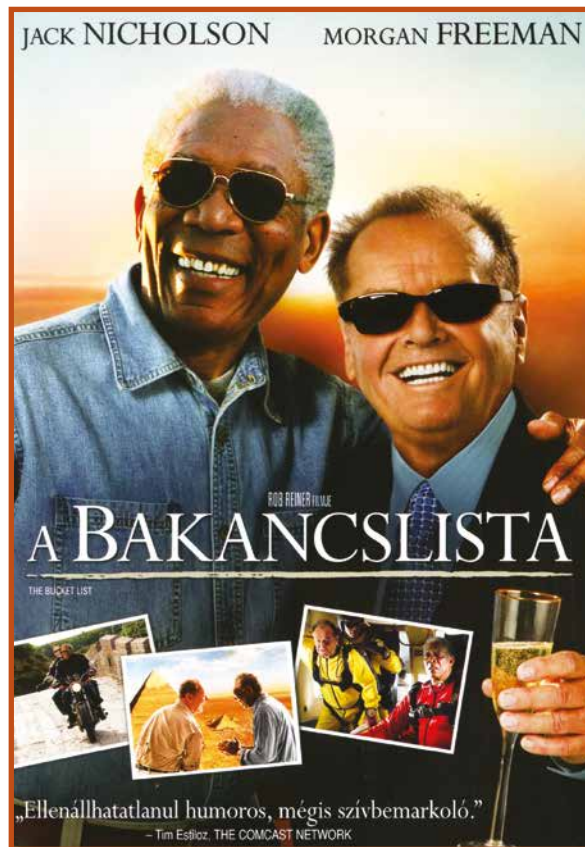
Adva van két ember: az egyik gazdag, magányos üzletember, a másik egyszerű munkásember, szerető családdal. Aztán meglepi őket a gyógyíthatatlan rákbetegség és így indul a közös új életük a kórteremben. Mi lenne ha... ha már úgyis mindegy. Pótolni egy-két kimaradt élményt, megoldani elmaradt ügyeket és közben pedig megváltozni, barátokká lenni. Az egyik a pénzt tudja beletenni, a másik csupán a szeretetét. A végeredmény elbűvölő, annak ellenére, hogy nem megyek küzdelmek nélkül. Egyszerre lehet könnyezni és nevetni ezen a filmen, ezért is nehéz belőni, hogy mi lenne a műfaja, mindenesetre „élet ízű”, az biztos. Elhangzanak benne olyan csodálatos gondolatok, mint: „a csillagok apró lyukak a mennyország ajtaján.” Mellette

őszinte párbeszéd: „- Őszintén irigylem azt, akinek van hite, de nekem mégsem megy a fejembe! - Hát mert talán útban van a fejed!”

Hát igen: „Látjátok testvérek, ennyi az élet...” - szól a temetési ének. És abban az ennyiben, sok mindennek any-

nyi lesz. Ezért idővel meg kell tanulni tudni nem nagy érzelmeket fűzni a dolgokhoz. Mégis a kedvesség, a türelem, a szeretet hasznos szívgyógyszer marad az emberi kapcsolatok orvoslásában és így Istenhez emel.

Szakál Szilárd

DISPOZÍCIÓK

2016. AUGUSZTUS 1-JÉTŐL HATÁLYOS DISPOZÍCIÓK:

TERÜLETI ÁTRENDÉZÉS

- A szombathelyi Szent Kereszt Filiális Egyházközség az oladi plébániáról a szombathelyi Sárlos Boldogasszony Főplébániához lesz csatolva.

PLÉBÁNAI KORMÁNYZÓI KINEVEZÉS

- Bokor Zoltán atya iskolalelkészi megbízatása mellett a szombathelyi Szent István Király Plébánia plébániai kormányzója lesz.

KISEGÍTŐ LEKÉSZI KINEVEZÉS

- Szakál Szilárd atya a gércei plébániára kerül kisegítő lelkésznek.

KÓRHÁZLELKÉSZI MEGBÍZATÁS

- Kovács Richárd atya a Zala Megyei Kórházban teljesít majd szolgálatot.

KÁPLÁNI KINEVEZÉS

- Takács András újmisé a lenti plébánia káplánja lesz.
- A zalaegerszegi ferences plébánián a tartományfőnök kérésére P. Szász Pál Zsombor atya helyébe P. Varga József Kamill atyát nevezte ki a megyéspüspök káplánnak.

KÖZPONTI MEGBÍZATÁS

- Ipacs Bence atya a Brenner János Kollégium spirituálisává és püspöki szertartóvá lett kinevezve.

TANULMÁNYI SZABADSÁG

- Molnár János atyát, a Brenner János Kollégium spirituálisát és püspöki titkárt Rómába küldte a megyéspüspök, tanulmányainak folytatására.

PASZTORÁLIS GYAKORLAT

- Kaszás Csaba diakónus a kőszegi plébánián tölti két-hónapos pasztorációs gyakorlatát.

EZ ITT
a
Te helyed!

TANULMÁNYOK - LELKISÉG - KÖZÖSSÉG

II. JÁNOS PÁL KATOLIKUS SZAKKOLLÉGIUM SZOMBATHELY

Látogasd meg weblapunkat, ahol be is nézhetsz hozzánk!

Nézz bele képgalériáinkba vagy lapozz bele korábbi programjainkba!

Saját tornaterem, plazmatévézés terem, előadóterem, kolikápolna, minden lakásban mosógép, wifi.

FELVÉTELI JELENTKEZÉS:

2016. augusztus 15.

www.szakkollegium.martinus.hu

II. JÁNOS PÁL KATOLIKUS SZAKKOLLÉGIUM

9700 Szombathely, Hollán E. u. 10-12.

email: szakkollegium@martinus.hu

JELENTKEZÉSRŐL ÉS A KOLLÉGIUMRÓL ÉRDEKLŐDHETSZ:

www.szakkollegium.martinus.hu

<https://www.facebook.com/IIJanosPalKatolikusSzakkollegium>

Ha bármilyen kérdésed van a felvételiéről, a Szakkollégiumról, keresd az egyetemi lelkeszt, a Szakkollégium igazgatóját Dr. Németh Norbert atyát vagy Gaspari Gábort a Szakkollégium titkárait a szakkollegium@martinus.hu e-mail címen.

Legyél Te is szakkollégista!

A Szentatya július havi imaszándékai

Egyetemes szándék: Hogy tiszteljék azokat a bennszülött népeket, akiket identitásuk, sőt a pusztaság miatt fenyegetés ér.

Evangelizációs szándék: Hogy a karibi és a latin-amerikai egyház egész földrésznyi missziója során megújult lendülettel és lelkesedéssel hirdesse az Evangéliumot.

„Az életnek az adja meg a mértékét, hogy mennyiben éltünk – másokért.” (Dag Hammarskjöld)

Humor

A legszebb rajz

A gyerekek azt kapják házi feladatként, hogy rajzolják le, mi tetszik nekik legjobban a templomban. A következő hittanra a kis elsősök sokféle képet hoznak: ki szószéket, ki az oltárt, ki az orgonát rajzolta le.

– Sári, neked miért üres a papír? – kérdezte a hitoktató.

– Én a jó Istent akartam lerajzolni, de ő láthatatlan.

Gyermekkori emlék

A kolostorban festők dolgoznak. Egyszer csak feldől a festékes vödör, több liternyi festékkel árasztva el a földet. Az egyik munkás dühében csúnyán káromkodik, majd bocsánatot kér az ott levő apácától. Az idős kedvesnővér elmosolyodik:

– Felesleges mentegetőznie! Tudja, az édesapám szobafestő volt...

SÍK SÁNDOR:

Imádságos dal holdfényénél

Hegy megett az esti nap
Most pihen el épen.
Bodros felhők játszanak
Jóságos tűzében.
Lágy-fehéren tiszta hold
S egy kis csillag int mosolyt
Boldogságos égen.

Bennem is békén virraszt
Boldog mély imádság,
Rám is hármassal hű malaszt
Hinti fénypalástját:
Mélyemen az Úr mosolyg,
Anyám arca drága hold,
Csillag a barátság.